

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára Egész évre ..... 8 K Fél évre ..... 4 K Negyed évre ..... 2 K Egyes szám ára 20 fillér.	Felelős szerkesztő: OSZESZLY M. VICTOR.	Laptulajdonos és kiadó: BALKÁNYI ERNŐ.	Kéziratokat nem adunk vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal: BALKÁNYI Ernő könyveskereskedésében Alsólendván. A nyitfért sora egy korona.
---	---	--	--

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Megtörtént a multban, hogy t. olvasóközönségünk némelyike lapunk szellemi részét illető reklámciójával a kiadóhivatallal fordult; ezzel szemben szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy e lap hasábjain a szerkesztő részben megjelent mindenemü közleményt Oszeszly M. Victor f. szerkesztő felelős.

Kenyéért vagy kényelemért?

Alsólendva, május hó 4.

Kedden este egy zajos tömeg végigvonult a város főutcáján és nyomában felhangzott a sétáló közönség kíváncsi felkiáltása:

— Mi történt?

Hamar megkaptuk reá a választ:

— Kitért az ernyőgyáriak sztrájkja!

Őszintén szólva, ez a felelet nem látszott meglepni bennünket. Mert a sztrájk olyan hirtelenül és minden hangosabb előkészület nélkül tört ki, hogy az első percekben nem hittünk a hír igazában. Csak amikor módunkban állott a gyár egyik vezetőemberével érintkezni, tudtuk meg, hogy a sztrájk, sőt a maga szomorú valóságában borzalmasan igaz.

A gyári személyzet sztrájkba lépett. Ugyiszólván minden alapos ok nélkül, minden biztosabp alap nélkül. Csak amolyan vakon rohantak a kész veszedelmebe, mint amikor valaki fejfel szalad a falnak. Néhány ember belevetette közéjük a sztrájk-eszme tüzesóvját; néhány ember igazolomba hozta a különben megelégedett tömeg fantáziáját és idegeit — s ezzel elkészült az a mozgalom,

amely egyelőre beláthatatlan veszedelmebe sodorta a tüzesóvát.

Mert hogy előzetes bujtogatás műve az egész dolog és hogy a gyári személyzet nagyobb része nem a saját jól felfogott érdekeiben, nem a saját jószántából cselekedett, az szent-igaz. Lássuk csak. A munkáság azon része, amelyet ugyiszólván belevittek a küzdelembe, még ma sem tud az okok felől. Nem is igen tudakozódott utána, nem is igen világoztatták fel. Ha egyáltalán kíváncsiskodott is a békésebbek közül valaki a dologról, gyengeségét a vezetőhölgyek azzal győzték le, hogy minden teketória nélkül palacsintává gurják azt, aki benegy dolgozni. És nem ment be a békésebb csoport sem. Senki. Ha valaki be is akart volna menni, kitűnően gondoskodtak arról a veremesebbek, hogy ezt ne tehesse. Egyeztetien már korá hajnalban elállták a gyár kapuját.

Ehhez az erőszakhoz volna ugyan nekünk is néhány szavunk, de elhalgatjuk ezuttal. Nem nehezítjük meg vándunkkal senki sorsát, elég lesz azt a terhet elviselniük, a mely okvetlenül rájuk hárarnik a mozgalomból kifolyólag.

Enyhitő körülményeik nem vennünk, hogy a sztrájk kezdeményezői nem voltak tudatában munkájuk rettenetes kihatásának. Nem voltak tisztában, mit jelent az: magukkal rántani a nyomorba, a vad kétségbeesésbe egy nagy tömeget, amikor oda-haza a verejtékes krajcirokon vásárolt ke-

nyéret részket a család. Mert hogy egyikök sem dolgozott idáig passzívából, unalomból, hanem mert a szegénységük kényszerítette őket a munkára, az bizonyos. — Egyzólván: gyerekjátéknak hitték a sztrájk veszedelmes fegyverét.

Pedig a sztrájkknak két eshetősége van. Végződhetik a sztrájkoló fél győzelmével, végződhetik a bukásával is. Győzelmel az összetartásával érhet csakis el és mihelyt ennek ellenkezője fészkel be magát közéjük: már nem is sztrájk a sztrájk, hanem szegyenletes bukása a munkás-ügyeknek. Összetartást pedig csak úgy képzelnük el, ha a sztrájkoló felek egymásban megtalálhatják a sorsost, a velük együtt szenvedett és küzdő munkástevetőt, de nem akkor, amikor a sztrájk vezetői még a mozgalom idejében is csak keztys kézzel paroláznak a tűzbe csalt áldozatokkal.

Az ernyőgyáriak összetartása kártyavár volt csupán. Egy lehelletlő sztrebbentek egytől-egyig. Igaz, hogy nem volt a nagy a l a p j a a sztrájkjuknak, vagyis minden előzetes szervezkedés nélkül, tőke nélkül mentek a harcba, de hiszen számolnia kellett volna a vezetőöknek az eshetőségekkel! Tudnia kellett volna nekik, hogy csak úgy vehetik fel a harcot, ha kitarításuk van. Űres zsebbel azonban sztrájkot provokálni nem lehet. Hangzatos jelszavak még nem estítják el az éhes gyomrok korgását.

Meg aztán miért is léptek sztrájkba? A hosszú munkaidőért? Ej, ej hölgyek!

Halálos ítélet.

Irta: Oszy.

Egyik elmúlt évben a nyarat Stájerországban egy kicsi városkájában töltöttem el. Legkedvesebb szórakozó helyem az egyetlen szarpar volt, ahol esténként meghitt találkára jttek össze a város szerelmei. A park északnyugati részéből egy komor, ódivatu kétemeletes bérház meresztette a sétálókra vasrúcsot apró ablakcsémel, nagyban hasonlító a szőlő az ódon kaszárnyák vagy lozházak speciális külsejéhez.

Ennek a ridég, kormos épületnek egyik földszinti ablakában nap-nap után láttam egy nagyon szép, nagyon szomorú leányt. Réveteg szemével az utca járó-kelőit nézte, vagy belebámolt a néptelen utcasorba. Halavány, érdekes arcát az isteni megnyugvás fénye töltötte be, míg ébenfekete haja kéllelül homlokára lésülve még érdekesebb tette a szomorú arcot. Ott lehetett látni ugyanazon helyen reggeitől késő estig mozdulatlanul, mint egy kőzobor.

Akkoriban még kerestem a romantikát és amennyiben feltételezem, hogy az én leány-alkom sorsa szoros összefüggésben lehet a romantikával, minden erómet arra használtam fel, hogy megírdjam szomorúságának okát.

Kérdőzködésemmre egy öregember beszélt el. Leleltette maga mellé s egy meséit egy ébenhajó, bogárszemű leánykáról, meg egy szőke tőrű dalás ifjúról...

Verőfényes, rügyfakasztó tavasz vasárnap délutánján, mikor a park sokféle fái, bokrai között eszeség, dalos mndrak, cifraszárnyú lepkek lttnek tanyát, — iderándul a város sétáló közönsége s az utakat elerik a vig, örvendü tölő emberek, szerelmes párok, apró gyermekek.

Egy ilyen vasárnap délutánra a nagy ember-tömeg sötét sorában haladt egymás mellett két szép, fiatal teremtes, az ébenhajó, bogárszemű lányka, meg a szőke tőrű, dalás ifju.

A leány tündéri bájos arcán az ídeség, a gondatlan fiataliság tükre ragyogott, kéllelül feketé hajtritére a pajkos tavaszi szellő jászott, — s az ifju csak nézte, bánátlelt, borus arcval vizsgálta ezt.

Sokáig haladtak szótlánul, némán egymás mellett.

Meglátszott arcuikon, hogy e két teremtes nem éri meg egymást. A leány nem akarja s a férfi emiatt szenved.

— Há nem szeret? — szólalt meg végre a férfi s félően, kétkedve függött tekintetével a leány szótlalan ajkán. Az felkaecgott és elfordította a fejét, mint aki kellemetlenül érint egy másik ember kérdése.

— Ezt már sokszor hallottam magától Bandi s számtalanszor mondtam meg reá a véleményemről, hogy én sajnalom magát nagyon, de nem lehetek a felesége. Tudja: nem tudok szeretni senkit, senkit a világon...

A férfi szemében köny csilant meg, míg a lány folytatta.

En legalább azt hiszem. Lehet azonban, hogy akad idovel olyan férfi, aki iránt tudok érezni

a barátság köteles szeretetén kívül valamelyes mélyebb rokonszenvenet is, de erre még ráérek, hiszen fiatal vagyok még, most multam csak tizen-negye éves. Maga ugys tudja...

És merően nézett a férfi szemébe. Ennek pedig bulemarkolt a szívébe az a pár szó s csak hosszan, bánatosan nézett maga elé.

Ismertte jól a lányt, ki már többször is visszazsantásította vállomással, de ő ahányszor csak feltehte ujra és ujra a kérdést, mindányszor reménykedett, mert érezte, hogy nem tud nélkül az anygali arca, kedves teremtes nélkül élni.

— Ez az utolsó szava hozzám, Irma? — kérdezte.

— Ha kell barátságom, szivesen látom körömben, de nézze, nem köthetem le magamat maga mellé. Há ne bántsa az magát, ha mással szemben is csak az a vig, gondatlan, kacagó leány vagyok; ha szemébe névete, aki rém nevet; ha szivesen veszem a bókókat bármelyik férfirt; tudja: én nem tudok másképp tenni.

— Nékem pedig kín, hogy a közelében, körülte, rajtam kívül mások is versenyeznek a szerelméért, amint körüljárójának magának, hielenek. Sokszor ugy szeretémm eltszantini öket onnan s odaburálni a maga apró lábái elé és kérni, könyörögni, hogy jelentsé ki ezeknek a gavallérosita tiltózott léha világdáknak, hogy nincs itt maga körül semmi keresni valójuk, mert maga az enyém, engem szeret egyelőtt, tehát tőzozzanak.

— Nem tehetem ezt?
— És miért nem teheti?
— Mert lehet, hogy azoknak époly bánatot

Tegyenek egy lépést jobbra vagy balra és megfájták, hogy a más városok varróműhelyeiben kora hajnaltól késő estig 4, 5, 6, 7, 8 forint havi fizetéséért hány száz proletárleány görnyed a berregő masinák mellett! Az ernyógyáriak sorsa fejedelmileg pompás azokéhoz képest, kik mögött — a nyomorúságos díjazás mellett — örökösen ott leskelődik a tulzsfolt varrásokból réme, a tuberkulotikus halál.

De a gyári szelvényét mindezt nem tudja, nem akarja tudni. Ha tudta volna, vagy ha akarta volna tudni: nem történt volna meg az, ami megtörtént.

Belátják tehát, hogy nagyon, de nagyon fejtegetésre állított, szerencsétlen eszme volt a sztrájkjuk. Belátják, hogy nem furcsa kérdés fölünk az, hogy hát miért is küzdöttek, miért is akarták szerencsétlenül megfájtani a fészkelődő természetű bűjtögetők számos árnyalt munkástársukat: a kenyérrét-e, amitől megvan, vagy a kényelemért-e, ami szintén nem hiányzik?!

A mozgalomról különben még a következő tudósítást hozzuk:

Szombaton délután az összes alkalmazottak aláírásával emlékiratot nyújtottak át a bizalminak a gyár vezetőségének. (Megjegyezzük, hogy többek nevének, kik vonatkozott aláírásukat leadni, ráhamisították az irt.) Az emlékiratban május elsejére szabadtapost és tíz órai munkaidőt kértek. Az előbbire vonatkozó pontot azidőközben, hogy ez a nap legnagyobb ünnepe a világ összes munkásainak. De ugyanekkor megfellekedtek arról, hogy május elseje csak a szocialdemokrata alapon szervezett munkások ünnepe. A gyár igazgatósága, mely a munkások jólétéért mindenkor szívesen meghozta a jószándékú, az emlékirat ügyében hétfőn tanácskozott. A május elsejére vonatkozó pontot érthető indokokból egyhangyúan elvetették, míg a munkaidő leállítását megszavazták olyképen, hogy délelőtti is, délutáni is félóra onnszaindít adnak az összes alkalmazottnak.

Ezt a határozatot Wortmann Béla igazgató hirdette ki a munkások előtt kedden este. Az alkalmazottak mesterségesen feltűzött hangulata az egész napon át nagyon harcias volt és esteire szinte a lázas izgalomba ment át. Az igazgatóság ajánlatát nem fogadták el, dacára hogy az megfellelt a kívánt tiszórai munkaidőre. Ki is jelen-

tettek ott nyomban az előkolompokok, hogy nem állanak jó: magukért. Néhánya a munkás-dalban is belekezdett.

Ekkor a tömeg kivonult az utcára s hangos „Éljen a sztrájk” kiáltásokkal felverték az estei eszmet. Kétórát tehát a sztrájk, amelyben mintegy 80 munkásból és 14 férjünk munkás vett részt. Megbeszéltek másnapni gyűléseik helyét és idejét, a vezetők hűségét esküdték a tömeggel, aztán csendben hazavonultak.

Másnap, vagyis május elsején kora reggel a Malom-utcai térségen gyűlekeztek. Roppant izgatott volt a hangulat. A vezetők agítáltak, korszakodtak, mintha az lett volna valaha a mester-ségük. Azután levonult az egész csoport a Ferber-telek korszakába, ahol a sztrájknyája volt kijelölve. Érekesek képt voltak a korszak most, az bizonyos! Itt is, ott is egy-egy leány-csoport hangosan, sőt nagyon hangosan szónokolt, odább egy nagyobb csoport szónokolt, némelyike belekezdett a Marseillaisba, de ahogy semmire sem tudtak vele menni, megakadtak ott, hogy: „Mi dolgozunk s nagy hasznót hoztunk!” Amire néhány kétségbeesett anya ajavesztéskébe élénk kontravázzsal szolgált.

A vérmes hangulat akkor szállott csak alább, amikor 10 óra felé falaink megjelentek az igazgatóság plakátjai, melyek tudomására adják a sztrájkolókának, hogy elvannak bocsajtsa s munkajövedelmüket a szolgabírósnágnál átvehetik. A plakát különben arról is szólott, hogy a munkások május 2-án új szerződés alapján felvétele jelentkezhetnek, ám fontjátják magának azt a jogot, hogy ezt a jogot esztől vissza, akiket jónak lát. A plakát megelése után aztán csakhamar meg is történt a leszerelés. Vagyis a kudarc. Ijedten rebentek csak az előbbi hűsök s elápadtak a vezetők arcai. A kenyér, illetve a gyor, az élni-vagyós legyőzte a lelkesedésüket. Hosszu órai, minthogyha temetésre készülének, nyomott hangulatban mondtak le a további küzdelemről. Most kezdtek megérteni, hogy a sztrájkolások nem lehet megélni, különösen az a sztrájkhoz hiányzik a közönség szimpátiája és ami a fő: a töké. Másnap szép pianóban egytől-egyig visszavonultak a gyárba.

Ma már aztán nyoma sincs a mozgalomnak. Minden eszenes. A másodrendű agítatók szelid bárányokká lettek, az elsőrendűek áldozottokká. Az utkövetkezőknek még csak ezután fognak jönni. A munkaviszonyok ugyanazok, melyeket az igazgatóság az emlékirat ellenében felajánlott: a délelőtti s délutáni félóra onnszaindít. Május elsejének megünnepléséről természetesen szó sincs.

Egyet azonban tanulhattuk a bűjtögetők ebből az egy esetből is. Azt ugyanis, hogy aki fejfel rohán a falnak, az nem a falat, hanem a saját fejét zuzza össze. És ezt ne is feledjük el soha!

Emeljünk Kossuth-szobrot Alsólendván!

A szent-eszmék s magasztos célok varázserővel bírnak az emberiség kedélyállapotára.

A történelem örök-betűliké véste be történelmi nagyaink glóriás emléket, — az utódok pedig ha nem akarják megtagadni nemzetüket, őseiket s önmagukat: kegyelettel áldoznak mindenkor nemzetük megdicsőült nagyjai emlékének. Nagy eszmék örök igazságként élnek s lehet kor, lehet nemzedék, mely láthatólag megtagadja azokat; de jönni kell ismét korok, midőn az emberiség varázs-álmából ébredne fölésszel s nem tagadja meg nemzetét, lelkiismeretét, önmagát.

Hát mozduljunk meg. — Állítsunk Kossuth-szobrot Alsólendván!

E célból ezen az uton kérek fel mindenkit, ki e szent cél érdekében szolgálatot kíván tenni, egy Kossuth-szobor bizottság megalakítását érdekében.

A legrövidebb idő alatt megalakuló szobor-bizottság aztán kezdje meg működését. Rendezzünk Kossuth-hangversenyeket, melyek ösztönöztesz tisztá jóvedelme a létesítendő szobor tőkéje legyen. Indítsunk gyűjtést e célra s a nemes cél érdekében mindenki fillérével áldozzon. A nyár folyamán ne legyen mulatság Alsólendván, mely e célra ne ajánljon fel bizonyos százalékot!

A fillérek fel fognak szaporodni s megőn majd az idő, amidőn a fillérekből oly tekintélyes töké lesz, hogy a szent cél kivételé lehetővé lesz. Feltréve minden kishüségű, erős energiával nincs akadály s nem is lehet. — Felkérlek tehát mindenkit, hogy e szent cél érdekében alakítsuk meg mielőbb a Kossuth-szobor bizottságot.

Állítsunk szobrot Alsólendva hazánk közönsége nemzetünk örök-emlékü nagyfiának, Kossuth Lajosnak!

Hegedűs Elek, bagonyai tanító.

Cikkirő a hozzáink intézett magánleveleiben bennünk is felkért az így támogatására. Szép, szép az eszméje, de véleményünk szerint ez Alsólendván — legelőbb egyelőre — kivételetlen. Amíg piszkosok, férdig sárosak, rendezetlenek az utcáink és tereink: addig álmódunk sem szabad

okozása eme kíméletlen tettem, mint ma vissza-utastomat magának.

— S maga tud hinni nekik?

— Hinni igen, de valamásakra igennel felelni nem! Az nem nekem való. Sokszor mondtam: nekem talán nincsen is szívem, vagy igen furcsa szívem lehet!

Leülték egy padra.

A leány valami régi operá-árád dudolt és olykor taktust toppantott hozzá apró lábával, — a férfi sátpálcaival a porba kivetetheten betűket rajzolt és küzdött, viaskodott a szívével, mely annyit kudarc utáni sem színt meg ezt a leányt oly forrón szeretni.

Sokáig nem szóltak egymáshoz.

Előttük a kis halastóban a hófehér hatyúk, aranyhalak kíváncsan dugdosták feljüket fejüket; a fák lombjai egy zseb beltről susogtak felettük, amint a langyos tavasz szellő körörcsókra öket.

A férfi törte meg a csendet. Lassan, alig érthetően, panaszosan szólott. Szavában nem volt szemrehányás, csak egy fájdó, bánatos sziv igaz megnyilvánulása.

— Imrus, én megnyugsom a maga kegyetlen ítéletében, de ígérem meg azt, hogy azokkal a többi férfikkal, akik ugyancsak a szerelmet kívánják elnyerni, — hogy azzal aztán tőrül visszajelenek, — ugyanigy fog elbánni s nem nyújtja oda azok egyikének sem kezét; s én akkor látározom, — lemondok magáról és mindenről, ami idáig kedves volt magáért nekem. — Ígérem meg! — Ígérem.

— Akkor nyugodtan megyek... Isten vele! Ne feledjen el s ha emlékei között valaha az én

nevemmel is találkozók, kegyelettel gondoljon reám; úgy jussak észbe, mint aki maga miatt szenved örtő föjadalommal végtelen keserveket... Én hűen örökök, de valamás örökre be van vesve a képe... Isten vele!

— Isten vele!...

Elváltak.

A leány hazafelé indult, a férfi pedig sokáig nézte azt a mindig távolodó kecses alakot, aki neki minden-minden reményesked, boldogsága volt.

S most már senkije! Ez a gondolat kegyetlen kézzel markolt szívébe. Könyves szemével iróztatlan turesmet látta további életét. O néklük! Akinek szerelme idáig neki vigasza, reményességlaga volt kizűtelmes napjában. Nem, ő nem bírja el e súlyos csapást. Megsemmisül, elveszté alatta... mert tudja, éri, hogy nem tud néklüké élni... meg kell halnia...!

Aztán megindult lassan, súlyos léptekkel ő is hazafelé.

Lakása elé ért. Megállt. Gondolkozott, nem lenne-e jó még egyszer elcsúlni Irma ablaka alatt s még egyszer látni azt az angyali baba-arcot... utóljára; hiszen ő ugyis meghal, nélküle nem bírja az életet tovább... — Nem megyek, nem vagyok elég erős elléhez, — mondta magában és szóbajára érve, leült, papírt vett elő és írni próbált.

Keze reszkettett, könyei összefolytak, amint írta: „Imrus! Én megakarok halni. Nincs nekem már e nyomorult földön semmi keresni valóm. Egyedüli reményemben csalókatam. Isten vele. Bocssáson meg. Csak még egyszer lát-

hatám utóljára, hacsak halálom pillanatában is. Isten vele... drága Irmsukám... örökre.”

Borítékba tette s inasával elküldte Irának. Aztán visszajött helyére.

Bandi nem tréfált. Nem várt sokáig. Amint az inas visszajött s jelentette, hogy a levelet átadta a kisasszonynak, elővette forgópisztolyát fiókjából s maga elé tette az asztalra.

Türelmetlen volt. Felugrott minden kocsi-borogásra, vagy ha lépések hangzottak a folyosón.

De nem jött a lány.

— Hát nem jött el! Még annyira sem szeret! Kegyetlen... — susogta.

Aztán halatékához szorította a pisztolyt s meghuzta a ravaszt...

A házbeliek berohantak, orvos is érkezett, ki már csak a beállt halált konstátálhatta. Ugyanekkor a kapun egy bájos leány-alak libbent be.

Irma volt. Sietett, hogy meg ne késsen s Bandi életét megmenthesse.

De már későn jött.

Midőn maga előtt látta a szerető sziv áldozatát: odaomlott a holttemetre velőtráza jángással...

...Az öregember itt elhallgatott; egy könyvet törlött ki szemből s lassan, szomorúan mondta:

Ennek már három éve, uram, s azóta ott a lány búsultas, fekete, gyászos ruhájában ablakának s néz, néz merően a park egy sötéte festett padjára, a halastó mellé, arra a fészere helyre, ahol kimondta a szegény ifju felett a halálos ítéletet...

szobor-igérők. Nemzeti nagy hősiink, Kossuth Lajos ide állítsa — a jelen viszonyok között — kegyeletésén volna, nem egyéb. A feneketlen por elomlásától a glória fényét, az utcákat borító szemet pedig szegyenbe hozna bennünk Kossuth emlékét — De ha a közönség más véleményen van, úgy szivesen szegődünk ti. cikkőrö mellé.

A szerkesztő.

A szerelem bünei.

— Tollíttatva. —

Debreceben a mult napon egyik letaroztatott egy asszonyt, akinek az volt a büne, hogy rövid időn belül nem kevesebb, mint néhányszor tücski, ártatlan angyalait szaporította az égiek táborát. A bünök asszonynak csak anyyi köze volt ezekhez az ártalanságokhoz, hogy bábaszonny oklevélnek lepte alatt a szerelemben elbukottal — búsa s fizetések ellenében — befogadja a lakásába s ott büneiknek titokban maradásá végett — műfét végeztet rajtuk. A mult legfőbbször sikerült s ekként végül, folyt az élet a debreceni angyalcsinál portán. Áru volt mindig elegendő és ez az „árú” nem volt egyéb, mint a sok-sok jóházból való fiatal elbuktott leány vagy asszony, akiknek megígott a tisztessége s akire névbe áztos, büns volt a szerelem. Amikor féltet attól, hogy újjal mutatják, megbélyegzi őket a tisztességes erkölcsi feloldozás világ: odamenekültek, ahol vártak rájuk, ahol segített rajtuk, ahol igazokat visszaidomított — a tisztességnek.

Azt mondják, a hatóságok már régóta gyanakodtak az angyalcsinál, míg aztan egy névtelen érkeztel levél megadta a biztos adatot. Anélkül, hogy beavatkoznának a hatóság munkájába, feltesszük a kérdést: hogyan történhetett meg az, hogy amikor messze tájakra hirmes volt a debreceni büns asszony háza s messze földökről folyamodtak felvétele oda, addig a hatóság, mely közvetlen közelében él, nem tudott felőle?!

Tovább hatolva az eseményekbe, megtudjuk, hogy a debreceni asszony büneinek kippantásával egyidőleg vagy felszáz nőszemély ellen vizsgálát is indul. Kiket hurocnak meg? Hát azokat, akik tapasztalatlannal, vakon, a szenvedély győtré perceiben odaadták magukat a szabadszerelmé sőt lovagjainak; akiket nem a búsze és ez, hanem a vértik, a szenvedélyektől felkorbácsolott vértik kormányozott. Azokat, akiket a bünek percé után faképnél hagytak a szabadszerelmé becsület-ölő hőnérai. Azokat, akik sülvésűk és bukású rettenetes tudatában a halál és az angyalcsináló kéjvágy az utóbbi világot. Talán az emberek ellen is folyik a vizsgálát, akiket tudatlanságú őtől a debreceni asszony házába. Talán olyanok ellen is, akik nem voltak tisztában az angyalcsinálás büneinek rettenetes nagyságával. Akiket nem oktatótt ki senki a törvények idevágó rendelkezéseiről.

Hát a becsületnek ama labrlóvajával mi történik, akik tisztában voltak bünik horderejével? Akik szerencsétlenül tettek és a debreceni asszony házába kényseztették: betársággal az léprement áldozatok? Mi történik azokkal, akik százzorta jobban megérdemlik a börtönt, a kénysezmunkát, mint azok, akik feloldoztatás tisztességüket, ártalanságukat értik s amikor a férfiak speciális hűzvérségére ébredtek, — belehorantak a kárhozába, a debreceni asszony kelepécejébe? Mi történik azokkal?!

HIREK.

— **Veszteség.** Egy sokat szenvedett, munkás élet szállott sírba. Cégünk hű és régi munkása, Schless Márton könyvkötő halt meg hosszú, sorvászto betegség után hétfőn éjféli Bécsben. Schless régi bajának gyógykezelésére végül városunkból mintegy két hónappal ezelőtli Nygancsikára szállította magát, ahonnan a honvágy csakahamer elcsalta szülővárosába, Bácsba. A hosszú ut teljesen megtröte a súlyos beteg, úgyanyaira, hogy ennek következtében elszállt a lélek a sokat szenvedett testből. Az örökök vig Schless-bácsit mindenki ismerte Alsólendván, sok jóbarátja is hagyott hátra. Harminchét éves volt s tudóvészben halt meg. Legyen könnyű néki a föld!

— **Helyreigazítás.** Polgártársunk, Elefánt Dávid bédőges-mester kedves leányának esküvője nem mint tévesen közöltük május 30-án, hanem május 28-án d. u. 2 órakor lesz a helybeli izr. imaházban.

— **Alsólendva 3000 koronája.** Egy sarkastikus cikk keretében megírta annak idején, hogy Alsólendva az építendő Muraszombat — keszthelyi vasútvonalat költségéhez csak háromzer koronával járul. Hát itt volna, ez az összeg a többi adakozó városokhoz képest — nulla. Kifejtették a cikkben, hogy adának mi többet is — és — nincs más, mert mi nagyon szegény vagyunk. Ez az megjegyzéssel mintegy igazolni akartuk magunkat és dehogyan hittük volna, hogy ez a háromzer korona két hét múlva „igen tekintélyes” nővi ki magát. Pedig úgy van. Egyik keszthelyi lap-társunk a mult számában, a lehető legkomolyabban azt újságolja olvasóinak, hogy „Alsólendva szintén igen tekintélyes összeget kitévő koronákkal járul a vasút kiépítéséhez.” Nohát ha így vélekedik minden szomszédunk szerény filléreinkről, akkor igazán boldogság volna szegélytünk magunkat!

— **Házasság.** Deutsch Alfréd lenti-i vendégelő és h 14-én esküszik örök hűségét Körmenten Kobenczer Vilma kisasszonynak.

— **Városunk építkezése.** Alsólendva, kedvezőtlen fékveség miatt nem igen bír terjedni. Egyik felől a hegység, másik felől a nedves talaj kényserít bennünket, hogy csakis hosszudáván építhetünk, szélességben nem igen. Mindazonáltal a vasúttel vezetó út, ha nagy firdanszáll és költseleg is, de szépen képlül. Sőt mond-hadjok, néhány év múlva az lesz egyik legszebb utcája városunknak, ami kétségkívül kellemes benyomást fog gyakorolni az állomásra bejövőt idegenekre. Különbösen szépen díszítva Vasút-utatór Dr. Laubheimer Oszkár közlegyónök épító palotája, mely valószálgat remeke az építészeten. Gyönyörű stílyje na egy műzrele vagy is látszik bizonyítani, hogy tulajdonosa a maga kényelmén kívül főleg a város esztétikájának emelésére is nagy sülét fektetett. Kicsit odább pedig, a járás-börözök palotájával egyvonabban az ernyővár emeletes háza épül. A nagybözabzsáú építészét itt kezdte magát a munkálatait és — hir szerint — már az őszel be is hurcolkodik új otthonába a gyár.

— **Csány-hangverseny.** Zalagörszegen, a május 11-én és 12-én rendezendő Csány-hangversenyre nagyon folynak az előkészületek. A nagyvárú rendezőségösen szoroskodók az előkészíté sikerén — amit előre is biztosít a kiömbön összeállított műsor. Az első est (11-én, szombat) társasvacsorával lesz egybekötve, melyet egy 10 pontból álló művész műsor előz meg. Második estén (12-én, vasárnap) a változatos, jó műsor után táncmulatság lesz. Mindkettőt az Arany Bárány szálló dísztermében tartatik s pontban 8 órakor kezdődnek. Városunkból a rendezőség Dr. Chiklo Sándorné urnót nyerte meg szereplése, aki mindkét estén fellép egy-egy énekszámmal s előrelátólag nagy sikert arát finoman csevegő, gyönyörhözten iskolázott hangjával. Helyárak lesznek: 2 procentum páholy egyenkint 20 K.; 18 páholy (4 üléssel) egyenkint 16 K.; támlássék I-IV sor 4 K., V-VIII. sor 3 K., IX-XII. sor 2 K.; állóhely 1 korona.

— **A Hungaria a pécsi kiállításon.** Tudvalegölő ernyőváruánk is részt vesz a csoporthal. — A kiállításra küldött szebbnél-szebb ernyő vasárnap egész napon át megtekinthetők voltak a Koronában. Megnéztük magunk is és azt a megjegyződést szerzettük ott, hogy a kiállító tárgyak nagy dícséretet szerzenek úgy a hazai ernyő-iparnak, mint a Hungáriának. Különbösen a művész kivitelű kerti-ernyő és a himzett selyem ernyők tetszeltek legjobban, melyek — véleményünk szerint — akármelyik világgkiállításon kiállják a versenyt.

— **Műkedvelő előadások.** Az alsólendvai Kereskedő és Iparos Ifjak Köre most küldi zset megújított a május h 11-én (szombat) este a Korona nagytérmben rendezendő táncal egybekötött műkedvelő előadására. Az estyelen a „Betár kendője” négy felvonásos népszimni kelet szinre Balog Péter rendezésével és a következő szereposztással: Özv. önödi Kulcsár Nagy Istvánné; Bors Mariska; ifjabb önödi Kulcsár Nagy András, fogadott fia; Dolgos Mihály; önödi Kulcsár Nagy Ferenc, agglegény; Antauer Ferenc; Andó ügyvéd, városi tanácsnok; Hirschler Miksa;

Boris asszony, özevgy gulánész: Bors Viktória; Bandi, fia, számadó; Balog Péter; Örszi, ennek neje; Vucskás Rózi; Buzi, csárdás; Horváth Károly; Buziné; Vucskás Viktória; Zsófi, leányuk; Toth Karolin; Csepri; Bószó; Horváth Kálmán; Kájszár Dánius, borbély; Balogh István; Ragyás, fülö-betvár; Rosentfeld Sándor; Pisz, futó-betvár; H. K.; szobalőrő; Reichenheld Béla; esküdt; Brandi Rudolf; biztós; Szántó József; huszár; G. J.; poroszló; Grátskývány József. Előadás után Balog Péter helyi kuplékat énekel. Helyárak: Támlássék 2 kor, korszék 1 kor. 40 fill., zärt-sék 1 kor, gyermekjegy 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Balkányi Ernő ízeletben. Felülvezetések köszönettel fogadók.

— **Hungaria ernyővár személyzetének pünkösdi vasárnapján rendezendő műkedvelő előadására** is a közeli napokban becsajfítják ki a meghívót. A szereplők mind megjedveleg ismerjük a tehetségét, ami remélni engedi az előadandó népszimni sikerét. Az előtársas a próbák nagyon folynak.

— **Szemlelmezés Kajászó-Szent-Péteren.**

A napokban az a hír terjedt el nálunk, hogy a közeli Kajászó-Szent-Péteren (egy nevezésként ugyneven az a község, ahol a régi „történet” megjelentek a szemlelek. Alsólendváról tehát egy deputáció indult ki a helyszínerre, (hogy kik voltak annak tárgjai, azt diszkreíción tiltya elárni), hogy végre járjon a babonának, amtya a jámbor kajászószentpéteri nép között rohamosan elterjedt.

A küldöttség az egyik ottani korcsmban kötött ki. Ott eresztelt horgonyt. Csakhamar aztán hozzáigottak a szemlelmezéshez. A társaság mindenek előtt krampampult főzött. A büvos bájtál kénkes lángra mellett varázsejtek süttogtak, mire nyomban megjelentek a cigányok. Hármay vagy hetec. Megszállták a tanyát. S nagy hirtelen elröntözték a spiritszát indulója. A szemlelmező dalokkor rökdőltök kezdtek a pörzész és tórák. Az asztalok és székek láncra perdültek. A falakról meg záporékt potyogott a vakolat. Az egyik deputásn fiziológiák kiáltozott, aztán csönd lett. A krampampult eözben elaludt. A szemlelek elunték. A cigányok ruházatk egy reptoránon levő bieskanytogót dallamra. Mire az éppen ott időző Thiasa koszorupapói és papjai vonultak be a csarnokba, ahol tüstén megtelepedtek. A drámai szende, meg a társalgási szublet (ketten nem voltak együtt egészen százhus évesek) hájos pillantások kockáztattak. Amítől újra lángra lobbant a krampampult és a vídamásg pislogó parázs. A jellemcsimó drámal apa, valamint a bonviant és az intrikus pedig szaloznaktak. A primadonna retök kezdte a hiszessé és tórágot szomozta. A deputáció pedig gyöngéden szegszeggett, miközben szebbnél-szebb darabokat intónáltak. Az egyik vándorszézn basszszekundót vez s elnyomta hangjával a kibőségő lágú zenéjét.

Emiatt aztán csakhamar kitört a zész. A cigányok el akarák halgattatni a mélyhangú szimész. Am ez annál jobban bömböl, ordított. Erre a karvezér primás a hagedőrtöt zszakot bedugta a bömbölt teatrista szájába, aki a durva inzultusra felkapta az asztalon gözögölő tálát, amiben újból meggyújtották a krampampult, s azt a banda nyarka közé lötyintották. A cigányok vészkiáltására megjelentek a környékbeli fiziolók, akik lokalizáltak a mulaságot. Végül az egész társaság ünnepélysen kidobták a korsószimni.

A nyugtalan csak a késő éjféli órákban állott helyre, amítőn a küldöttség hazafelé indult. Reggelle megérkeztek Alsólendvára. De arról, hogy miképen fogták meg a kísértékelt Kajászó-Szent-Péteren, egyik sem szolott.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József kesztervű” valamennyi használó vélt, tartós használó hatása és említesztelő méltó kellemes izénel fogva, — már kis adagban is tetemesen felül múlja. Kérjük határozottan „Ferenc József kesztervűt.”

— **Csak a fejét!** Hangos volt május elsőjén nagy-n Blau Sándor vasúti-vendégjé. Ott mulatótt Gomzi János hosszalvai hegyi lakos társával. Énekeltek, kurjongattak, egyszóval nagyon hangosan voltak. Mígven a másik asztalnál szeszgelött Magyar István és hat lentiszombathelyi társ közül valaki per hecc megitta az előbb említett kompánia három pohár borát. Ez a jógtalan illemsértést nem hagyhatták szó nélkül a hős hosszalvaiak. Egyszeriben hadat üzentek a szomszédoknak, sőt kiáltásba helyezték, hogy a három pohár bor, ha kell, akár a börtön is, de beveszik. A lentiszombathelyiek nem íjtek meg,

elfogadták a harcot és ezzel megkezdődött a két párt viadala. A színhely a korcsma előtti térség volt, fegyvereként pedig a földhányó lapátok és az ilyen alkalommal kitűnőnek bizonyult jófajta murai kavicsok szerepeltek. Folytatósképpen bevették egymás fejét, míg a dolog finisát a csendőrség adja meg, ahova a veredőket feljelentették.

— **Tüzeset.** Szécsiszentlászló községben egyik nap kigyuladt Dóra József ottani lakos pajtája a 300 koronára értékben leggett. A tüzet Dóra okozta olyképpen, hogy szénahordás közben pipára gyújtotta.

— **Lopások.** Nemes Márton nagypalánai lakos istállójáról egy tinót 110 koronára értékben ellopták. A tettes Nemes Mátyás ottani lakos volt, ki ellen az eljárás folyna.
Gazdag Pál bányait lakosnak Hidvégen levő pajtájából Gónc Péter 32 korona értékű szénát lopott. Feljelentették.

Szerkesztői üzenetek.

Jóakáró. Figyelmeztetés közzömlöm, mindazonáltal a tudósítás napilapjot lát. Az infuziókra el vagyok készülve, nem ijedek meg tőle. Amilyen módon jön ez, hasonló módon válaszolok rá: tollal, vagy kutakörhóccsal.
K. J. tanár úr, Kanizsa. Az elbeszélés megkerestem, köszönöm. Azt hiszem, három folytatásban tudom közölni. Nehány versicst is szívesen közlök az egykori „felélosom” tollából. A „tanítvány” hálás lesz érte.
„A szerelem halottja.” A multkor jó volt, hasonló bármikor szívesen fogadok. A mostani leírásom annak a hatását, bár volna kelendő. Kapok onnan jobbakat is. Egyébként a kert lapokat feladom.

Nyilttér.

(Fenti cím alatt közöltökért aem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

Török Jenő ernyőgyári tisztviselő úrral való szóváltás közben történt tetleges inzultusról — miután orv felindulásán követtem el — ezennel bocsánatot kérek tőle.

Bienenfeld Adolf.

Nyilatkozat.

Az felett, hogy Török Jenő úr és b. néjét erős felindulásban megsértettem, ezután tejezem ki sajnálatommal s tőlük ezennel bocsánatot kérek.

Deutsch Miksa.

Különös
figyelembe!

**A rendkívül kedvelt
alacsony számok**

1 számtól 300 számig

kizárólag a mi gyűjtődénken kaphatók.
Ugancsak a születési éveket tartalmazó számok

1801 számtól 1900 számig.

A fenti számok rendkívül nagy keresletnek örvendenek, ennélfogva kérjük mielőbbi becses megrendesét.

Bogdány S. fővárosi sorsjegy-iroda részv.-társ.

Budapest, IV., Károlyi-körút 20.
Telefon 88—16.

Az I. osztályú sorsjegyek árai: Nyolcad sorsjegy K. 1.50. Negyed sorsjegy K. 3.—, Fél sorsjegy K. 6.—, Egész sorsjegy K. 12.—
Postai szétküldés utánvéttel, vagy a pénz előzetes beklődése után.

**Ajánlható czégek
Alsólendván.**

(Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.)

- WORTMAN BENŐ rőfös és divatterkeskedő.
- FARAGÓ ISTVAN fodrász.
- HORVATH LAJOS fodrász. Illatszerek raktára.
- BÁDER HERMAN zépzés.
- SCHWARZ KAROLY bórkereskedő.
- TÖRÖK SANDOR cipész és bórkereskedő.
- ÁG ISTVAN vendégfős. Hosszafalu.
- MAYER ÖDÖN órás és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst árúkbán.
- WALTERSDORFER HENRIK mészáros és herkösi-tulajdonos.
- BECK MIKSA sütődeje.
- POLLAK LAZÁR nagykereskedő.
- HEGEDICS ISTVAN eszmadia.
- FERENCZY JÓZSEF vendégfős.
- NEUBAUER ANDRÁS Korona vendégfős.
- BLAU SÁNDOR vasuti vendégfős.
- REVEZ SAMU központi kávé.
- Óz. TUSKE FERENCZNE vendégfős.
- MANDELBAUM MÓR rőfös és divatrua kereskedő.
- ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, esemegre-, liszt-, tetemény-nagvak, ugyiszintén novénber-, ágyog- és porcellán-kereskedés. — Deszka-, építőfafa- és szenraktár.
- REICHENFELD SÁNDOR berköcsi-tulajdonos.
- Idéi Mautner-féle magvak FREYER LIPOT kereskedésben kaphatók.
- WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.
- TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mesz- és cement-raktára és cementrua készlesze.
- BRÜNNER SAMU vegyeskereskedő.
- GAZDAG FERENCZ vendégfős a „Cispökösöz” Hosszafaluban.
- SCHWARZ ARNOLD teaglyáros.

2246/907. tkv. sz.

Hirdetmény.

Az alsólendvai kir. járásbírószág mint tekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bagonyai 300 számú elvezett tekkönyvjokönyvek az 1880. 46. teikk 1. §. a) pontjában és az 1880. évi 18058. I. M. számú rendelet III. és IV. §-ában érintett adatok alapján elkészített tervezetét elfogadta és hogy az elfogadott tervezet alapján az illeto tekkönyvjokönyvet az idézett törvény és rendelet határozásainak megfelelő eljárás utján pótolja.

Erol az összes érdekelteket azaz a figyelemmel értesiti, hogy a pótolni tjevet ennek tervezetét, valamint a tervezet összes állításának alapul szolgált adatokat a tekkönyvi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetik és a pótlásnál követelt eljárásra, valamint a tekkönyvjokönyvi szervezetre és ennek összeállítására nézve a netaláni hibák kiigazítási és a hiányok pótlása céljából 60 nap alatt, vagyis bezárólag az 1907. Junius 30-ik napjáig felszólalás utján kifogásokat tehetnek.

Egyszermind figyelemzetti a tekkönyvi hatóság az érdekelteket, hogy azok a jogok, a a melyek az új szerkesztés következtében hatályon kívül helyezett tekkönyvjokönyvben foglalt bejegyzésen alapulnak és a melyeket a felszólalási határidő alatt nem érvényesítettek, olyan személyek ellenében, akik időközben nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműleg szereztek, többé nem érvényesíthetők.

Végül figyelemzetti a tekkönyvi hatóság az érdekelteket, hogy a felszólalási határidő alatt szóval előterjesztett felszólalásokat a hivatalos órában a tekkönyvi iroda vezetésével megbízott tekkönyvezető vezsi jegyzőkönyvbe, — valamint 60 veszi át a jegyzőkönyvhöz leendő csatolás végett az irásban beadott felszólalásokat is.

A kir. járásbírószág mint tekkönyvi hatóság. Alsólendván, 1907. évi április hó 13-án.

Biró, kir. albiró.

202 1907. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Au'rt kikéldő bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az alsólendvai kir. járásbírószágán 1907. évi V. 204/1. sz. végzése folytán Hajos Mihály ügyvéd által képviselt Rudas Pál és társai felépésre részére Rudas János alperes ellen 75 kor. 71 fill. tőkekövetelés s jr. erejéig erelendit kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 620 K-ra becsült ingóságokra az alsólendvai kir. bíróság 1907. V. 204/2. számu végzésével az árverés erelendítelve, annak a korábbi vagy felülalkalotok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Radamosban leendő megtartása határidőül

1907. évi május 15. napján d. e. 10 órája kitézetik, amikor a lefoglalt 1 drb. pejszörű anyakancsa csikóval, 2 drb. tarka bika-borjú és 1 drb. piros-fehér-tarka tehét s egyéb ingóságok a leg-többet igényelő készpénzfizetés mellett, szükséges esetén becsárón ául is elnognak adani.

Felhívattam mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtót követeléseit megelőző kielégítéshöz jogot tartanak, hogy amennyiben résükre a foglalás koráiban eszközöltetett volna és az végrehajtási jegyzőkönyvben kiműnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulit kiküldötté irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számitatik.

Kelt Alsólendván, 1907. évi április hó 28.

Andriosecz Lenárd kir. bír. végrehajtó.

Lakás-kiadás. A Szent-János-utcában

levő lakóházunknak, mely áll: 4 szoba, egy konyha, egy kamra és egy pincéből, kerttel és gyümölcsösselel együtt 3, esetleg 6 évre **berbeadjuk.** Értekezni lehet a helyszínen.

Wogrintsits Károlin és Nándor.

Építettők figyelembe!

Van szerencsém a n. érd. közönség b tudomására hozni, hogy mint

épitész és épitési vállalkozó

Alsólendván letelepedni szándékozom. Tanulmányaim nagyobb fővárosi műépítésznek szereztem, miért is elvállalok tervezés és költségvetések készitését, épitéske vezetését, szakvélemények adását, valamint épitési munkálatokat.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

ASCHERL JÓZSEF

épitész Alsólendván, Kanizsai-utca.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz vorarlbergi köhögés elleni cukorkák.

kaphatók alulított gyökérszertárban. Ki ezen köhögés elleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vétezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” cukorkák fenyelev, orvosiag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gérekedés ellen. 4512 drb. közönszónönlönyitvám okkal kitöltő csomag ezon szer használásáig ezen kitöltő gyogyhatású cukorkáknak csomagja 20 fillér.

Kapható: Füss F. Nándor gyogyszer-tárában Alsólendván.